

**Národní technické muzeum
Archiv Národního technického muzea**

Holeček Emanuel a Václav

(1820-1875)

PROZATÍMNÍ INVENTÁRNÍ SOUPIS

NAD č. 81
evidenční pomůcka č. 40

prof. Dr. Bedřich Mendl, Ing. Jaroslav dolenský
Praha 1939

inv. č.	sign.	obsah	ks.	datace	k. č.
	A.	Účetní knihy - rukopisy	1		
1	A.	“Příjem na podlahu pšenice a žita roku 1820. Vydání k strojení pšenice a žita s podlahy roku 1820“ (kniha). Zápisy v časovém sledu do prosince 1838. K roku 1823 záznam o velkém mrazu, který počal na den sv. Lucie 1822 a způsobil, že byl učiněn pokus mlíti šlapacím kolem, k čemuž byli přikázáni arestanti. Nemělo to úspěchu, (což odborně vyloženo), přesto nebyla pak v Praze nouze o mouku, neboť byla přivezena mouka z venkova. Zapsal Emanuel Holleček t. č. mlejnu Nro Cons. 1232 starého popsání na nových mlejních držitel.	1	1820-1838	1
2	A.	“Semleté obilí pro pány krupaře roku 1820.“ (kniha) Chronologické zápisy až do konce roku 1844. Na konec “Vejtah na semleté obilí od roku 1820 až do roku 1845.“	1	1820-1845	1
3	A.	Pokračování předcházející knihy (bez nadpisu) od počátku roku 1845 do 25. května 1851. Od 25. května 1851 se mění způsob zapisování, při čemž zároveň se objevují zápisy německé. Mezi zápisy o tom, pro koho a kolik se semlelo, zmínky české nebo německé o velké vodě, o ledech, o prolomení ledu a pod. Kniha končí koncem roku 1858.	1	1845-1858	1
4	A.	“Vermahlungs-Adnotations-Buch seit 1. Jänner 1858“ (pokračování předcházející knihy). Zápisy německé, také však české. Od roku 1863 poznámky “málo mletí,“ “1864 als Minimaljahr gemäss kleinen Wasserstandt, aber Malter in Ueberfluss,“ “1865 als Probejahr das 4 trockenere, besonders als Gedulgsjahr geltend.“ V dubnu 1864: “Äusserst wenig Malter, ein sehr schlechter Mehlabatz, Geldnoth, Kriegsgefahr.“ O září 1866: “Die Preussen viel Victualien aus Preussen nach Prag zugeführt...“ V roce 1867 počínají stížnosti na přívaz cizí, lacinější mouky. Vzhledem k tomu končí rok 1867: “Seit meiner Erwerbsbetriebszeit das schlechteste Jahr.“ V roce 1868 se objevují ohlasy tehdejšího národního ruchu. K 10. květnu zapsáno česky: “stálo se“ “Svěcení praporu.“ Německy připsáno: “Sehr schön.“ 15 bis 17: “Národní slavnost zaklad. nového divadla.“ K roku 1868: Dies 3tel Jahr recte bis Ende August war es die schlechteste Geschäftsperiode meines Lebens, es gränzte an Verzweiflung. Schuld daran war die enorme Mehleinfuhr aus Ungarn.“ 1869 podobně, k dubnu zmínka o propouštění u Odkolků. Na konci roku opět stížnost na přílišný dovoz mouky z Uher: “der damit getriebene Schwidel.“ Od září 1869 jest patrné zlepšení obchodu, roku 1870 a 1871 ještě více. Do této knihy jsou vloženy výpočty o výnosu mlynářské živnosti: české “Porovnání,“ “Plat pro chasu“ a podobné výpočty německé, které ukazují, že mlynář Holeček se obíral i teoretickými problémy výnosu své živnosti, při čemž na př. srovnával mzdy z roku 1830 a z roku 1858 až 1859.	1	1858-1871	2
5	A.	“Vermahlungs Büchel seit 1. Jänner 1872.“ Pokračování předcházející knihy do roku 1875. Zapisováno německy i česky, na př. od ledna 1874 jsou česky psána jména měsíců. Opět jsou tu obšírné záznamy o počasí a stavu vody, jakož i o obchodních poměrech mlynářské živnosti. Na př. v dubnu 1874 stížnost na dovoz cizí, zvl. haličské mouky, v květnu téhož roku čteme: “Ein grosses Elend im Geschäft.“ “...starke Mehleinfuhr aus Ungarn, Galizien u. Mähren etc. A. M. Picks Glanzperiode.“ V dubnu 1875: “Der April war der schlechteste Monat meines 24 jährigen Mühlbetriebes, grosse Mehlfuhr aus Ungarn, Galizien, Preussen und Sachsen...“ V květnu 1875: “...Malter sehr wenig wegen grosser Concurrenz fremder Mehle, die grossen Mühlvorräth in den prager Mühlen zimlich billig, gaben noch Bes-orgniss zum Schaden, da noch billigere Mehle nach Prag kamen.“ Tím zápisy vůbec končí.	1	1872-1875	2

inv. č.	sign.	obsah	ks.	datace	k. č.
6	A.	“Nro Cons. 1839-II Nro II. seit ersten März 1853.“ “Ferner Nro Cons. 562/2 seit ersten November 18583.“ Účty o příjmech a vydáních z domů V. Holečka od r. 1853 do r. 1859.	1	1853-1859	2
7	A.	“Einkaufs-und Vermahlungs-Vormerk-Buch vom eigenen Getreideeinkauf mit Anfang d. J. 1856.“ Zápisy od r. 1856 do r. 1867.	1	1856-1867	2
8	A.	“Vermahlungsausweis bloss für den Ladenverkauf in Nro Cons. 839/II, 784/II“ (1845 až 1858 a pak dále opět 1859 až 1867). “Einkaufstabl von Gemüse und fremd erzeugten Grieslerwaaren seit dem Jahre 1845 pro 839/II.“ (1845 až 1858, 1859 až 1867). “Haupt-Uebersicht der im Mehlladen Nro Cons. 839/II. u. 784/II seit 1. July 1856 verkaufter Griesler-Waaren in jedem Jahre sammt Lösungsgeldsumme und den davon entfallenen Profit.“ (1845 až 1858, 1859 až 1867). “Uebersicht der alljährigen Ein- und Ausgaben der Mahlmühle 1293/II. seit 26ten May 1851 (do r. 1872). Do této knihy vloženy jsou ještě zvláštní výpočty o výnosu obchodu v domě (od r. 1845) 839/II. (Psáno německy, od r. 1849 do r. 1852 česky), pak z obchodu 784/II. Dovídáme se, že prodejny mouky byly v čís. 839/II. (u Zlaté Husy) od r. 1844 do r. 1854, pak v č. 784/II. v letech 1854 až 1856, pak v domě 789/II. u Pilátů v letech 1856 až 1867. Mimo to byla také filiálka v domě 831/II. v Jindřišské ulici (v roce 1855/6) a v domě 1072/II – na Poříčí u Vorlů od r. 1864 do r. 1866.	1	1845-1872	3
9	A.	“Nro Cons. 1293/II – Mühlauslagen u. Vorraths-Einkäufe seit 1. Jänner 1857.“ Kniha se zápisy do roku 1875. Vpředu “Uebersicht“ počínající rokem 1851.	1	1851-1875	3
10	A.	“Senior et Junior Nro II. 1856.“ “Wenzel Holleczek Soll Haben, hat zu zahlen, hat zu fordern.“ Kniha se zápisy až do 13. V. 1859, pod čímž s datem 9. června 1859 a podpisem W. Holleček zapsáno “Gänzlich ausgeglichen.“	1	1856-1859	
11	A.	“Umgesetzte Preiss Tabelle oder Viktual Tax Schlüssel über das weisse Mund- und ordinari Semmel-, dann Korn Brod Mehl und Gebäcke aus der vorhin alt böhmischen nach dermalig eingeführt gestrichenen österreichischen Mass und Gewichtschwere reduziert. Per RR patrem Josephum Stepling e societate Jesu.“	1	s. d.	3
	B.	Tisky	1		
12	B.	Morin´s Hilfsbuch des praktischen Mechanikers zum gebrauch von Artillerieoffizieren, Zivil- und Militäringenieurern deutsch bearbeitet von C. Holtzmann. III. Aufl. Karlsruhe 1851	1	1851	3
13	B.	Hülfs-Tabellen zur Berechnung des runden viereckigen Holzes sowie der Borke eines Baumstammes. Für Mühlenbesitzer, Holzhändler, Forstbeamte usw. Herausgegeben von Rudolf Bossmann. II. verb. u. vermehrte Aufl. Quedlinburg u. Leipzig 1853.	1	1853	3
14	B.	Řád stavební pro královské hlavní město Prahu, okolní města a místní obce, platný též pro královské město Plzeň a Budějovice. K potřebě obecné i odborníků a se zvláštním zřetěním k praxi a jejím potřebám, pak k nejvyšším rozhodnutím vysvětlil a formuláři opatřil Dr. Julius Nejedlý, zemský advokát a obhájce ve věcech trestních v Praze. V Praze sklad Jindř. Mercy ho 1889	1	1889	
	C.	Plány vodních staveb	1		

inv. č.	sign.	obsah	ks.	datace	k. č.
1	C.	<p>Vodní mlýn.</p> <p>a) Jedním vodním kolem poháněna dvě mlýnská složení. Převodová kola palečnicová. Stavba navržena celá ze dřeva. Podélný řez mlýnem. (ozn. Emanuel Holeček, ao 1815. Frantz Schmottinger als Inspector. Josef Hanzlis jako Inspector. Christian Paris jako Kommisař. Anton Brodina jako Kommisař.)</p> <p>b) dtto. Půdorysný pohled.</p> <p>c) Pohled ze strany.</p>	3	1815	desky 1
2	C.	<p>Plán vodní pily v Michalovicích.</p> <p>a) Pohled na vnitřní zařízení pily, náhon na rámové pily a posun dřeva do záběru. Stavba celá dřevěná, uložená na pilotách.</p> <p>b) dtto. Příčný řez budovou pily. Pohled na vodní kola, převody síly dlouhými dřevěnými hřídeli na pohon rámu pil a samočinný posun dřeva do záběru.</p> <p>c) dtto. Půdorysný pohled.</p>	3	s. d.	desky 1
3	C.	<p>Plán jezu.</p> <p>Detailní výkres jezu bez označení místa určení. Podle velikosti stavby jedná se patrně o jez vltavský. Celý výkres proveden podrobně na dvou listech ozn. A. a B. (Ozn. na výkresech: Plan A. Srub. Od srubu asz k wratum pro plawbu gest dilky 42 2 6. Wrata H 4 szirsky. odt wrat asz k tomu od roku 1799 postawenemu Gezu gest dilka 29 – 3. Dilku toho noweho Gezu od roku 1799 od 10 dale na Planu B. Zhotowil Emanuel Hollecžek roku 1854 dne 25ho července 65 roku sweho stařj.)</p> <p>Plan B. Dilka toho nowiho Gezu od roku 1799 na Planu B od 94 5 - . Radium na Planu B ma 74 dilky asz do Litera C. Radium od Litera C asz do Litera D ma dilky 20 5 - . Zhotowil Emanuel Hollecžek Roku 1854 dne 25ho Čerwence 65 roku sweho stařj.)</p>	2	1845	desky 1
4	C.	<p>Vodní čerpadlo. §</p> <p>a) Pohled se strany na čerpadlo. Pohon vodním kolem, převod dřevěným hřídelem na kovaný třikrát zalomený hřídel, odtud táhly na dřevěná vahadla a dalšími táhly poháněna tři jednočinná vodní čerpadla. Táhla jsou dřevěná opatřená kováním, převody síly velmi nevhodné. Místo určení neudáno.</p> <p>b) dtto. Zvětšený pohled se strany.</p> <p>c) dtto. Pohled s hora.</p>	3	s. d.	desky 1
5	C.	<p>Plán náhonu k mlýnskému kolu.</p> <p>Zakresleny detaily dřevěné konstrukce vodního náhonu. Jednalo se zde patrně o rekonstrukci s ponecháním některých částí původních, které označeny letopočty zhotovení 1799 a 1823. V plánu zaneseny staré názvy, jak dále uvedeny: “koutnice“ kolmá stěna náhonu, “Pažení“ dřevěné výztuhy pod žlabem náhonu. Rozměry v rakouských mírách. Označení na výkrese: Ten Plan gest odt Emanuela Holležka Roku 1838 wihotowen a tak také na ten samý spůsob od něho založen.</p>	2	1838	desky 1
6	C.	<p>Plán náhonu k mlýnskému kolu.</p> <p>Konstrukce jen v místě pod vodním kolem odlišná od předešlého. Kolo na spodní vodu. Ozn: Emanuel Holleček 1864.</p>	1	1864	desky 1
7	C.	<p>Náčrtek vodního pohonu mlýna.</p> <p>Tři mlýnská kola za sebou těsně umístěná, na spodní vodu. Dvě přední jsou spolu spřažena pomocí ozubeného převodu. Ozn.: Prager Mühle No 1293-2.</p>	1	s. d.	desky 1
8	C.	<p>Náčrtek vodního pohonu mlýna.</p> <p>Pohled s hora na dispoici vodního pohonu: 3 vodní kola, jich umístění ve dvou náhonech vedle sebe, převody pomocí ozubených kol na společný hřídel, v zadu viděti palečnicová kola, jimiž se výkon přenášel dále na mlýnská složení nebo na pilu.</p>	1	s. d.	desky 1

inv. č.	sign.	obsah	ks.	datace	k. č.
9	C.	Náčrtek vodního pohonu mlýna. Celková dispozice budovy a pohonu.	1	s. d.	desky 1
10	C.	Plány mlýnské budovy. Ozn.: Pläne von Bradkovicz.	2	s. d.	desky 1
11	C.	Plány dřevěné konstrukce komory s vodními koly. Ozn.: Plan der Radstube von 1293-2.	2	s. d.	desky 1
12	C.	Plány mlýnských budov. Bez bližšího označení.	2	s. d.	desky 1
13	C.	Plány mlýnských budov. Budovy v pěkném stylovém provedení, zajímavě řešené vysoké střechy.	2	s. d.	desky 1
14	C.	Geometrischer Grundriess der unter den Neumühlen liegenden und aufgenommenen sogennanten Primaters Insel. Erklärung: A) Die Primaters Insel, welche in Niederoestereicher Maass betraget 2233 KL. B) Die um die Insel altbestehende starcke Popel und Erl Baume. C) Das mit weiden Standen besezte und befestigte Ufer bei der Insel. D) Zur Befestigung der Insel neu zuerbauende Mauer. E) Die Unterschifmühlen Wehr ist an die Neumühlen Wehr angeschlossen.	1	s. d.	desky 1
15	C.	Plán velkého mlýna s vodním pohonem. Mlýn poháněn třemi vodními koly na spodní vodu. Dvě krajní kola ženou po jednom mlýnském složení, kolo prostřední pak pohání pomocí ozubeného převodu složení dvě. Sílu na složení přenáší palečnicová kola. Stavba je velmi důkladně a masivně navržena, patrně pro některý vltavský mlýn, bližší označení chybí. Výkres: a) Půdorysný pohled na celkovou dispozici; b) pohled se strany, kde dobře patrný převod palečnicovým kolem na mlýnské složení; c) nárysný pohled, kde patrné umístění všech čtyřech mlýnských složení a ozubených převodových kol. Podle úpravy kreslil Wenzel Holležek.	3	s. d.	desky 1
16	C.	Plán vodní pily. Pila poháněna dvěma vodními koly na spodní vodu, síla se přenáší pomocí ozubených kol, dlouhých hřídelů a kol palečnicových do budovy pily. Pily jsou dvě, rámové. Posun dřeva do záběru je automatický. Výkres velmi pěkně a názorně proveden, ale bližší údaje chybí. Podpis: Wenzl Holležek 1843. Výkres: a) pohled se strany a řez budovou se strojním zařízením; b) pohled s hora na dispozici vodních kol, převodů a strojního zařízení; c) pohled se strany na vnitřní zařízení budovy se stroji, dobře patrné provedení automatického posunu do záběru.	3	1843	desky 1
17	C.	Zařízení dílny s pohonem vodním kolem. Litografický otisk z 1839.	1	1839	desky 1

Archiválie z let: 1820-1875

Ráz činnosti: mlynářství

Ráz fondu: zlomek registratury

Množství archiválií: 11 účetních knih, 17 plánů vodních staveb

Pořádali: prof. Dr. Bedřich Mendl (účetní knihy), Ing. Jaroslav Dolenský (plány)

Nově vymezené a revidované evidenční jednotky při GI 2012-2013.

datum provedení GI: 17. 6. 2014

výčet ověřených a nově zjištěných evidenčních jednotek:

-kartony: 3 (1820 - 1889)

-mapy, plány ...: technické výkresy: 30 (1815 - 1864) – inv. č. C/1-15c, C/16b

-mapy, plány ...: grafické listy: 1 (1839) – inv. č. C/17

-celkový počet (dílčích) evidenčních jednotek: 34

ověřená metráž archiválií: 0,32 bm

Nedohledané archiválie při GI 2012-2013.

17. 6. 2014

10	A.	“Senior et Junior Nro II. 1856.“ “Wenzel Holleczek Soll-Haben, hat zu zahlen, hat zu fordern.“Kniha se zápisy až do 13. V. 1859, pod čímž s datem 9. června 1859 a podpisem W. Holleček zapsáno “Gänzlich ausgeglichen.“	1	1856-1859
14	B.	Řád stavební pro královské hlavní město Prahu, okolní města a místní obce, platný též pro královské město Plzeň a Budějovice. K potřebě obecné i odborníků a se zvláštním zřením k praxi a jejím potřebám, pak k nejvyšším rozhodnutím vysvětlil a formuláři opatřil Dr. Julius Nejedlý, zemský advokát a obhájce ve věcech trestních v Praze. V Praze sklad Jindř. Mercy-ho 1889	1	1889